

MYND: JENS KRISTIAN VANG

Soleiðis vil nýggi formaðurin í Javnaðarflokkinum helst avmyndast: Frammanfyri standmyndini uttan fyri Listasavnið. Aksel V. Johannesen vil arbeiða fyri góðum umstøðum hjá barnafamiljum, og hann heldur eisini, at politikararnir mugu gera nakað við fráflytingina – serliga av ungum kvinnum

FLOKS- FORMENN Í JAVNAÐAR- FLOKKINUM

M.S. Viðstein 1926-1936

P.M. Dam 1936-1968

Einar Waag 1968-1969

J.Fr. Øregaard 1969-1972

Atli P. Dam 1972-1993

Marita Petersen 1993-1996

Jóannes Eidesgaard 1996- 2011

Aksel V. Johannesen 2011-

skulu vit býta byrðarnar betri. Tá ið fólk tosa um vælferðarskipanir, hugsa tey mest um, hvat tey kunnu fáa burtúr. Rákið í vesturheiminum er, at tað mesta snýr seg um einstaklingurin. Men fyri at fáa rættindi, mást tú eisini hava skyldur. Forteytin fyri framtíðarinnar vælferð er eisini búskaparvøkstur, og tí má Javnaðarflokkurin eisini leggja nógv meira dent á ein skipaðan vinnupolitikk, ikki minst á fiskivinnuøkinum.

Størri dent á fíggar- og vinnumál

Í fráfaringarrøðu síni á landsfundinum hjá Javnaðarflokkinum segði Jóannes Eidesgaard, at nú teir borgarligu hava tikið tann sosiala profilin hjá Javnaðarflokkinum til sín, noyðist Javnaðarflokkurin eisini at markera seg á øðrum økjum. Hann nevndi fíggarpolitikkinn og vinnupolitikkinn sum dømi.

Verður tað eisini kósín hjá Aksel Johannesen?

– Ja. Skulu vit hava eitt ríkt vælferðarsamfelag, er eisini avgerandi, at tað kemur nógv inn. Búskaparvøkstur er fortreytin fyri einum góðum vælferðarsamfelag. Søguliga hevur Javnaðarflokkurin næstan ongantíð umsitíð vinnu- og fiskivinnumál og øgiliga sjáldan fíggarjarmál. Eg haldi, at Javnaðarflokkurin eigur at leggja seg eftir hesum málum í framtíðini. Ikki tí at vit skulu gloyma alt hitt. Men hesi málsøkini eru fortreytin fyri øllum øðrum.

Og hvat skal málið vera við fíggar- og vinnupolitikkinum?

– Vit skulu hava samhaldsfesti inn í inngjaldsskipanina. Øll skulu vera við til at fígga vælferðarsamfelagið eftir førimuni. Og vit skulu halda aftur í góðum tíðum, so at vit klára at standa ímóti í ringum tíðum. Tí áttu vit av røttum ikki at gjørt so stórar sparingar, sum vit gera í dag. Men fortreytin fyri, at tú kanst gera tað er, at tú í góðum tíðum hevur dugað at hildið aftur.

Í vinnupolitikkinum skulu politikararnir halda seg frá at regulera vinnuna niður í smálutir. Tildømis setur fiskivinnulóggávan vinnuni øgiliga nógv

forðingar. Hetta skal broytast og flotin skal gerast minni stirvin. Vit skulu hava ein fiskidagabanka, har tú rindar fyri at gangnnyta tilfeingið. Vinnan skal kunna laga seg til broyttar umstøður. Eins og alivinnan skal fiskivinnan gerast lívfrøðiliga og fíggarliga hald-

Flokkinum tørvar ætlanir, sum eru meira ítøkiligar enn tær hava verið

før. Skipanin má ikki forða fyri umleggingum og teir yvirskipaðu karmarnir skulu eggja vinnununi til at gagnnýta og virðisøkja tilfeingið á besta hátt. Skapa vit teir røttu karmarnar um fiskivinnuna, kunnu vit skapa ein nógv størri búskaparvøkstur enn vit hava í dag. Og fáa vit tann vøksturin, so sleppa vit undan at spara okkum burtúr hallinum á fíggarlógini.

**Javnaðarfólk skilja
Nú sigur tú, at Javnaðarflokkurin
skal markera seg meira í
fíggar- og vinnumálum, sum
teir borgarligu flokkarnir higar-
til hava sitið tungt á. Men tú
sigur eisini, at flokkurin skal
halda fast um klassiskan sosial-
demokratiskan politikk, við
tøttum samstarvi við fakfeløgini,
og at hann skal fara til vinstru.
Er tað ikki ein andsøgn í hesum?**

– Nei, tað haldi eg ikki. Skal Javnaðarflokkurin tryggja vælferðina hjá tí einstaka, so má flokkurin hava eitt boð upp á hvussu tú loysir allar trupulleikar í samfelagnum, og tað merkir eisini vinnu-, fíggar- og búskaparpolitikk. Skalt tú hava eitt vælverkandi almanna-, heilsu- og skúlaverk, so mást tú hava ein skilagóðan vinnupolitikk og fíggarpolitikk.

Tað tænar eisini arbeiðaranum, at vit hava ein skilagóðan vinnupolitikk. 300 fólk mistu arbeiðið, tá Kósín fór á heysin og 700, tá Fiskavirking fór. Hvi hendi tað. Var tað bara óhepn. Ella var tað tí, at vinnan búleikast undir skeivum kørnum at hon ikki fær tað at bera til. Nakað, sum síðani elvir til

húsagangir og arbeiðsloysi? Tað ynskir Javnaðarflokkurin ikki skal henda.

Samfelagið hongur saman og tí mugu vit hava boð upp á øll økir. Tað merkir tó ikki, at vit skulu taka hesi málini framum t.d. heilsu-, almanna-, skúla-, og útbúgvingarpolitikkinn. Men

vinnu- og fíggarpolitikkurin hevur stóran týðning, tí hann er fortreytin fyri vælferðartænastunum.

**Kann vandi ikki vera fyri, at ein
sosialdemokratiskur flokkur
missa sínar gomlu kjarnuveljarar
– arbeiðararnar og tey veikastu
– av í svinginum, tá ið hann skal
loysa tey stóru samfelagsmálini?**

– Tað ivist eg í. Javnaðarfólk flest vita, at eitt vælverkandi samfelag kostar pengar. Tí er tað so týðningarmikið, at Javnaðarflokkurin hevur eitt greitt boð upp á fíggar- og vinnupolitikkinn. Hava vit einki boð, so merkja allir feroyingar avleiðingarnar, eisini arbeiðarin. Endamálið við at reka vinnulívspolitikk er ikki at gagna vinnulívsfólkunum, men fyrst og fremst at gagna landskassanum. Ábyrgdarfullur og skilagóður vinnulív- og fíggarpolitikkur er fortreytin fyri at vit kunnu hava vælferðartænastur á høgum støði.

Samgongumøguleikar

Í síni stuttu formanstíð hevur Aksel Johannesen sligið fast, at Javnaðarflokkurin er ein samríkjaflokkur. Hann hevur eisini sagt, at tey ríkastu mugu gjalda meira til vælferðarsamfelagið og at tørvur er á nýskipanum í fiskivinnuni. Hann hevur eisini sagt, at Javnaðarflokkurin skal ikki sita við valdið fyri einhvønn prís.

**Hvørji mál heldur tú, at ein
komandi samgonga fyrst og
fremst skal skipast um?**

– Fyri tað fyrsta kemur tað ikki upp á tal at skerja ríkisveitingina í valskeiðnum

2012-2016, tí sum stóðan er nú, fer tað púra vist at ganga út yvir vælferðina hjá tí einstaka. Harnæst er tað umráðandi, at vit tillaga bæði vinnubygnaðin og almenna bygnaðin. Tað merkir ikki, at vit knívskorið skulu krevja, at hallið verður burtur í 2015. Men vit mugu laga vinnubygnaðin til, so at vit kunnu tryggja ein rímiligan búskaparvøkstur. Eisini mugu vit gevast at nýta plenuklipparan í fíggarpolitikkinum, soleiðis sum hendan samgongan í stóran mun hevur gjørt. Vit mugu eisini finna út av hvussu vit skipa tann almenna sektorin skilabetri og biligari, uttan at hetta gongur út yvir vælferðartænasturnar. Tað er tann stóra avbjóðingin.

**Hvørjum flokkum kann
Javnaðarflokkurin so best røkka
hesum málum saman við?**

– Tað er eingin ivi um, at Javnaðarflokkurin og Tjóðveldi kundu funnið semju um at ríkið ein skilagóðan politikk á nógvum økjum. Men fortreytin er, at ríkisveitingin ikki verður skerd. Sjálvt um Sambandsflokkurin er ein borgarligur flokkur, so haldi eg eisini at vit kunnu finna skilagóðar semjur á nógvum økjum við Sambandsflokkinn. Og teimum smá flokkunum plaga vit ikki at hava trupuleikar at samstarva við á nógvum økjum. Men um Fólkaflokkurin ikki vil nakrar broytingar í vinnupolitikkinum og um teirra einasta loysn á búskaparstöðuni er, at vit bara skulu brúka plenuklipparan og niðurlaga alt alment virksema, so verður tað øgiliga trupult at samstarva við Fólkaflokkinn eftir eitt komandi val.

**Men Javnaðarflokkurin skal
ikkí í samgongu fyri einhvønn
prís, hevur tú eisini sagt?**

– Vit fara ikki í eina samgongu, har Tjóðveldi t.d. krevur ein niðurskurð í blokkinum. Tað er ikki ráðiligt, sum stóðan er í dag. Eisini verður tað trupult at halda fram í einum nýggjari ABC-samgongu, um Javnaðarflokkurin ikki fær undirtøku fyri eini nýskipan av vinnubygnaðinum, sum tryggjar vøkstur og fyri skilagóðum rationaliseringum í almenna bygnaðinum, sum ikki skaða vælferðartænasturnar.